

ELOFIZETÉS

KÖZLÖNYBEN ÉS VIDÉKEN:

Egy évre ... 300 korona.
Fél évre ... 150 korona.
Egy negyed évre 75 korona.
Egy hóra ... 25 korona.

Nyitási költségek
megállapodás szerint.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasúti palotájában.

TELEFON-SZÁM: 92.

KIADÓHIVATAL.

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.

Bulevardul Regels Ferdí-
nand L. (József 16h.-at 22.)

TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1920.

Főszerkesztő:
Stauber József.

Kedd, augusztus 3.

A parlamenti ülészek vége

Az Izbanda jelenti: A trónbe-
széd feletti vita befejezést nyer-
tén, a kormány elhatározta, hogy
a még hátralevő törvényjavaslato-
kat rövidesen letárgyalja, úgy,
hogy a jelenlegi parlamenti ülés-
szak tíz napon belül bezáródik.

Az aradi szenátor-jelöltek

Megirtuk, hogy a *Cuza* taná-
slemondásával megüresedett szená-
tori mandátumot szeptember 1-én
töltik be. Az Averescu-párt Arad-
on dr. *Suciu* Jánost, a likvidáló-
bizottság volt elnökét jelöli, míg a
nemzeti-párt *Goldis* Lászlót lép-
teteli fel.

Meghosszabbították az es-
kütétel határidejét.

CLUJ (Kolozsvár). Beavatott
helyről nyert értesülések szerint
az esküt nem tett tisztviselők es-
kütételének határidejét augusztus
15-ére tolták ki.

A jóvátételi bizottság ülése

BÉCS. A N. Fr. P. jelenti: A
jóvátételi bizottság ma teljes ülést
tartott, amelyen három óra hos-
szat tanácskozott a magyar béke-
feltételekkel összefüggő kérdésekről.
Ezeknek a kérdéseknek meg-
oldása szükségessé teszi, hogy az
Ausztriát és Magyarországot kö-
zösen érdeklő ügyek egységes irá-
nyítás mellett intéztessenek. A
szövetséges hatalmaktól alakult
bizottság, amely a szükséges ada-
tokat megszerezte és összeállítot-
ta, Budapestre ideérkezett. A mai
ülésen megkezdik ennek a bizott-
ságnak adatai alapján a kérdések
részletes megbeszélését.

A magyar bojkott ügye.

BÉCS. A budapesti *Nemzeti*
Újság írja: A Magyarország elleni
bojkott ügyében egy amster-
dami távirat szerint a nemzetközi
szakszervezeti irodát mára rend-
kívüli ülésre hívták össze, ame-
lyen állítólag a bojkott fenntartása,
sőt szigorítása mellett fognak ha-
tározni. A Nemzeti Újság szerint
teljes nyugalommal vehetjük tu-
domásul ezt az érölködést, mert
hiszen a bojkottot már nem lehet
szigorúbbá tenni, mint amilyen s
az eredménytelensége sem annak
látható be, hogy nem volt szigo-
ru, hanem annak, hogy nem ne-
künk, csupán Ausztriának árt.
Fin. min. — Ööndör elvtárs velem.

A TISZA GYLKOSSÁG FÓ-
TÁRGYALÁSA Augusztus máso-
dikán kezdődik. A rádióttak *Hütt-*
ner ador. *Ször* hor,
Dobó isván és *Vágó* Jenő. Vagy
kétszáz tanut fognak kihallgatni.

A budapesti zavargások a magyar nemzetgyűlés előtt

A magyar fővárosban leg-
utóbb lezajlott véres zavargást
Bottlik József, a nemzetgyűlés al-
elnöke interpelláció alakjában
vitte a parlament elé. *Bottlik* Józ-
sef: Tisztelt Nemzetgyűlés! E
hónap 27-én Budapest egyik leg-
forgalmasabb helyén nyilvános
erőszakoskodás történt, amelynek
két emberélet esett áldozatul. Este
fél tizenegy órakor husz-harminc
főnyi jólöltözött intelligens ember
botokkal, revolverekkel, törökkel
felfegyverkezve behatolt a Lipót-
köruton levő ugynevezett Club-
kávéházba, ahol az ott már előre
elhelyezkedett tíz főnyi társával
szövetkezve a legbrutálisabb atro-
ciást követte el a kávéházban ülő
békés közönséggel szemben, ugy-
anyira, hogy tíz ember súlyosan,
számosat pedig könnyebben meg-
sebesítettek. A sebesültek egyike,
Verebély Artur pénzügyi igaz-
gató, egy tisztességes, szorgalmas
munkásember, akit személyesen
ismertem, a lakására igyekezett
menekülni, amire utána vetették
magukat és az utcán, testvérének
lakása előtt, annak szeme láttára
nyolc törzsúrassal kivégezték.
(Mezgás.) Utóbb találkoztak az
utcán egy békés ügyvéddel, dr.
Varsánynyal, akit igazolásra szó-
lítottak fel. Ez férfiasan vissza-
tagadta az igazolást azon a cí-
men, hogy igazoltatásra joguk nin-
csen. Erre egész egyszerűen
agyonlőtték. (Felkiáltások: Disz-
nóság!) A büntetéseket autó vár-
ta, nyilván azért, ha valamelyik
mégis megsebesülne, akkor sür-
gősen el lehessen szállítani. A
rendőrség elkésve érkezett.

Berky Gyula: Mondjon le a
rendőrök kapitány!

Bottlik József: Ez röviden a
tényállás. (Zaj.) Ebből két meg-
állapítást kell leszűrni. Az egyik
az, hogy itt egy megszervezett
bűncselekménnyel állunk szem-
ben. (Felkiáltások: Anarkisták.)
A másik az, hogy itt a bűncselek-
mény célja a közrend feltorga-
lása.

Drozdy közbekiált: Hazaáruló
gazemberek!

Bottlik József: Az eddigi erő-
szakoskodások rendszerint az éj-
leple alatt titokban történtek és
meghatározott személyek ellen

irányultak. (Felkiáltások: Gyáva
módon.) Nem, én ebből más követ
keztetést vonok le: a legutóbbi
bűncselekmény általános jellegű
volt és a legnagyobb nyilvános-
ság előtt folyt le s e körülmény-
óva inti a kormányt, hogy e bűn-
tényt egész más felelősséggel ke-
zelje, mint az eddigieket. Mert itt
a bűncselekmény a közrend fel-
torgatására irányul, ez tehát nem
csak közönséges gyilkosság, ha-
nem az állam ellen irányuló me-
rénylet is, lázadás a nemzet ama
nagy érdeke ellen, hogy végre
megkezdődjék a becsületes mun-
ka. Ez megakadályozza a jogbiz-
tonság felépítését, s azt, hogy a
külföldi tőke és munka idejöjjön.
(Igaz! Ugy van! a Ház minden
oldalán.) Akik e bűncselekményt
elkövették, azok bizonyára abban
a föltevésben vannak, hogy lelki-
ismeretüknek csak a kiontott vér-
ért kell felelni.

Drozdy közbekiált: Van is
azoknak!

Bottlik József: Aonban elfelej-
tik, hogy megakadályozzák a nem-
zetet a továbbfejlődésben, hogy a
külföldi gazdasági életbe végre-
valahára bekapcsolódhassunk.
Ezek az egyének, akik bizonyára
patentirozott hazafiaknak tartják
magukat, azt hiszik, hogy itt Ro-
binson szigetén élhetünk és a kül-
földet negligálhatjuk. Ha már most
vizsgálom azokat az okokat, ame-
lyek ezt a helyzetet előidézték,
három okra kell rámutatnom. Az
egyik az, hogy az eddig elkövetett
hasonló jellegű bűncselekmények
büntetlenül maradtak. (Ugy van!
a Ház minden oldalán.)

Drozdy: Somogyi gyilkosai
sincsnek meg.

Bottlik: A másik a rendőrség
helyzetében keresendő. A harma-
dik pszichológiai ok és annak az
izgatásnak tulajdonítható, amely
ebben az országban rendszeresen
folyik. Minden társadalmi rend-
nek alapja a törvény. Ha a tör-
vényesség alapjáról lecsuszunk,
felborul a társadalmi rend. Ha a
bünt nem követi büntetés, akkor
elszaporodik, mint a dudva, ha
nem gyomlálják. Nem olyan idő-
ket élünk, hogy struopolitikát foly-
tathassunk. Nyiltan és őszintén

meg kell állapítanunk, hogy az
eddig bűncselekmények mag-
torlás nélkül maradtak. (Ugy
van minden oldalról.) Ebben az
országban vissza kell állania a
törvény hatalmának. Itt az igaz-
ság pallósának le kell sujtani
akár jobbról, akár balról sértették
meg. (Taps és helyeslés a Ház
minden oldalán.) Azzal védekez-
nek, hogy a rendőrség nem tudta
felderíteni a bűncselekmények tet-
teseit. (Egy hang: nem is akarta!)

Ereky: Hogy lehet ilyet mon-
dani?

Szijj Balint: Én mondtam és
bizonyítani tudom.

Bottlik József: Nem tudom
feltételezni azt, hogy a rendőrség
amely nap nap mellett felderít
bűncselekményeket, éppen a bűn-
cselekmények egyetlen egy cso-
portjával szemben legyen telje-
sen tehetetlen. Itt más oknak kell
lenni. Ezt az okot én nem ismer-
em, találgatásába nem bocsátko-
zom. Vizsgálat tárgyává kell ten-
ni, hogy a rendőrség rendelkez-
hetik-e joghatósága gyakorlásá-
nak minden attribútumával, a har-
madik és legsúlyosabb ok a psyc-
hológiai, amely abban gyökere-
dik, hogy itt bizonyos izgalomba
tartják az emberek lelkét, ami az-
tán sokszor kirohanásra vezet.
Azokra a csoportokra célozok, akik
mosolyogva jószolgatják, hogy
itt heteken belül felfordulás kö-
vetkezik. Én nem tudom, hogy
mit akarnak, de, hogy valamit
akarnak, azt látom; én látom azt,
hogy valakiknek a felforgatás a
céljuk. Én látok olyan jelensége-
ket, amelyek egészen hasonlato-
sok a Károlyi-forradalmat meg-
előző jelenségekhez. Ha a társa-
dalom és az állam nem vigyáz-
zatonyra fogják vinni a kereszt-
tény kurzust. Ez azonban a vég-
letekig nem mehet, az államnak
meg kell fékeznie őket minden
erővel, mert különben az anar-
kia következik be. Ennek a
kormányának létalapja a jogrend
fenntartása és nem kétkedem ab-
ban, hogy a kormányban meg-
van a képesség rá, hogy a jog-
rendet minden erővel fenn is tart-
sa. A szóbanforgó bűncselekmény
kinyomozása nem lesz nehéz,
hiszen a legnagyobb nyilvánosság
előtt történt, több száz ember ta-
nusága mellett. (Elszólások és
taps)

Teleky miniszterelnök válasza.

Gróf Teleky Pál miniszterelnök: T. Nemzetgyűlés! Nem kívánok sok szót szaporítani, mert nem a beszédnek, hanem a tetteknek idejét adják. (Helyeslés.) Természetes, hogy a kormány arról az esetről, amelyet Bottlik képviselő ur előhozott, tudomással bír. Sajnos, azonban a hozzám érkezett jelentés során meglehetősen anomáliákra jöttem rá. Mindenekelőtt meg kell rendszabályoznunk az összes tényezőket, amelyek az állami gépezet rendes funkcionálását lehetővé kell hogy tegyék. Én efféle tüneteket figyelemmel kísérek, még külügyminiszteri helyemről is. Nem kis gondot okoztak az ilyenek abban az időben a külfölddel szemben, ahol hitelünket rontották. De súlyos esetnek tartom a mostanit azért is, mert egy tisztán rendbontásra való kísérletnek kell minősíteni. Azt hiszem arról, hogy a vizsgálatot azonnal elrendelték, a T. Ház meg van győződve. De nemcsak ezt jelenthetem, hanem azt is, hogy a rendőrség már nyomon van, méltóztatásának megengedni, hogy az ügy érdekében részleteket ne említsek. (Felkiáltások: mi lesz a tettesekkel?) Mondhatom azt, hogy a tettesek, akárkik legyenek is azok, a lehető legszigorubb fogják megbűnhődni. A tettesek is, azok is, akik velük összeköttetésben vannak, főleg a felbujtók (Helyeslés.) Egy egész apparátusra kell rájónnunk. De annál súlyosabb beszámítás alá esik minden, ami ez ellen történik és határozottan kimondom, hogy minden, ami ma rendbontás céljából történik, hazaárulásnak kell minősíteni. (Élénk taps.) Ezt a kérdést ebből a szempontból fogom felvilágosítani a legszigorubb nyomozást és megkezelést.

Szabó József: Legyen az akárkik Teleky miniszterelnök: Ez esettel kapcsolatban bejelenthetem, hogy a rendőrség egész szervezését szorgalmasan revideálni fogom és a legutóbbi esetet mint hazaárulási esetet fogjuk kezelni. Egyelőre ennyit.

Bottlik: A választ köszönettel és bizalommal tudomásul veszem.

Hol vannak a magyar bolsevisták?

BUCURESTI. A Kurir jelenti: A magyar kormány a budapesti francia misszióhoz kért intézett, hogy a bolsevik vezető tisztviselők kiadatásának kérdésében támogatására legyen. A jegyzék kifejti, hogy az alábbi számai bolsevikiek találhatók külföldön: Ausztriában 3170, Csehszlovákiában 2400, Jugoszláviában 1200, Romániában 1700. Ezenkívül találhatók a balkán- és Olaszországban, Németországban és Svájcban is. A magyar kormánynak annak megállapítása, hogy a bolsevikiek hol tartózkodnak, népszerű koronázás került.

Az angol kormány új jegyzéke az oroszokhoz.

Franciaország Odesszán át nagy katonai akcióra készül.
Az orosz-lengyel front legújabb eseményei a következők:

LONDON: A következő jegyzék ment Moszkvába: Abban a feltevésben, hogy a fegyverszünet megkötése küszöbön áll és hogy Oroszország és Lengyelország között az ellenségeskedések rövidesen megszűnnek, a brit kormány kész szövetségeseinek azt a javaslatot tenni, hogy vegyenek részt a Londonban tartandó értekezleten, a melyen Szovjet-Oroszország is képviseltetni fogja magát.

PÁRIS: A minisztertanács tegnap ülését teljesen a lengyel kérdésnek szentelték. Valamennyi miniszter egyetértett abban, hogy Lengyelország összeomlása Franciaországra nézve jóvá nem tehető csapást jelentene. Millerand kijelentette, hogy a lengyelek veresége francia politikai körökben nagy megdöbbenést keltett. A minisztertanács elhatározta, hogy felhagy minden olyan politikával, amely a szovjeteknek kedvezne és Lengyelország javára nagy katonai akcióba kezd még akkor is, ha ez Franciaország belső,

vegy külső helyzetében kedvezőtlen következményekkel járna.

Az olasz és angol kormány választ holnapra várják, hogy a végleges katonai intézkedéseket megtegyék. A támas tudomásul vette Foch marsallnak terveit, amelyek szerint a szövetséges expedíciós sereg Odesszában szállana partra. A Daily Telegraph szerint az angol csapatok a tengeren utaznak Dansigig, a franciák nagy részét Németországon szállítják keresztül, az olaszokat Ausztrián és Csehországon. A lengyel külügyminiszter megrögzött a hírt, hogy Brestlitovszkba bizottságot küldött volna a fegyverszünet megkötésére. A szövetségesek tel fogják szólni a szovjetkormányt a fegyverszüneti feltételek sürgős megváltoztatására. Churchill lord hadügyminiszter állást foglal amellett, hogy német védőgátat emeljenek a vörös veszedelemmel szemben. A Times ezért Churchill lemondását követeli. Varsói hivatalos jelentések szerint a lengyelek átcsoportosítással új offenzívára készülnek.

MŰVÉSZET.

* **Horváth Nusi** fellépett. A nyári szinkört esténként megtöltő közönség lelkes ünneplésben részesíti Horváth Nusit, az Aradon vendégszereplő kedvelt kolozsvári primadonnát. Szombaton a Leányvásár, vasárnap este pedig a Kis gróf fő női szerepeit játszotta. Mindkét szerepet tavalyi vendégszereplése alkalmával már eljátszotta Aradon s mostani két fellépésével bizonyította, hogy ugy szintén tehetsége, mint énektudása egy esztendő alatt oly hatalmasat fejlődött, hogy a művésznő a vidéki operettprimadonnák legkiválóbbjai közé sorozható. A közönség felvonásról-felvonásra fokozódó szeretettel és lelkesedéssel ünnepelte. A Kis gróf előadásának kiemelkedő eseménye még Győző Alfréd játéka. Amióta Győző a táncos szerepkört abbahagyta, a jellemkomikumra tért át s ebben a szerepkörben egyik sikert a másik után aratja. A vasárnap előadás Sz. Rontay Boriska, Benkóné és Várnay kivételével sok kívánnivalót hagy hátra. (Ky.)

* **A román színház** vasárnap este Strausz Oszkár bájos operettjét az Egy báléjszakát játszotta. A zsufolásig megtelt nézőtér szívesen fogadta a kedves melódiákat és sokat tapsolt a szereplőknek, akik játéktudásukkal pergő előadást produkáltak.

* **A magyar színházban** e héten egy kis változást szenved a műsor. Horváth Nusi engedve a közönségnek, a héten egy estével megtoldotta vendégfellépéseit; kedden a Csárdás királynő főszerepét játszta és szerdán a Kornevilleri harangok Serpolettejében lép fel. Csütörtökön és pénteken Drasohe nagyhatású színművét, a Tűzpróbát mutatja be a drámai társulat,

a következő két estén pedig helyi szerzők Oh szerelem című, kacagató új operett kerül színre. Vasárnap délután Böregér megy Horváth Nusival.

* **A Modern Kabaré** kerthelyisége a meleg idő visszatérével ismét helyt ad a kacagásnak és a jókedvnek. Estéről-estére zajosabb siker mellett lépnek fel az utóéletlen Borsély, a nagyszerű Várady és a többiek. Két nagyszabású új bohózat teszi változatossá a mai műsort.

* **Három a kislány.** Schubert dallamos operettje kerül szombattól kezdve bemutatásra az Urániában teljes zenekari kísérettel.

Nászmenet autóbalesettel.

Vasárnap tartotta lakodalmát a bánsági Nagykomlós községben Fican János városi prefektusi nyilvántartó. A násznép vasárnap reggel négy autóval indult el Nagykomlóra. Az utazás majdnem végzetes balesettel járt. A harmadik autó, amelyben Muntean Nelli prefektusi tisztviselő, egy bank tisztviselő és a C. F. R. egy tisztviselője ült, Németszentpéter közelében egy utfordulónál defektust kapott és befordult az utszéli árokba. Az autó utasai a gép alá kerültek, de az ijedségen kívül nem esett más bajuk, csupán a banktisztviselő vesztette eszméletét, mert utitársai valamennyien rázuhantak. A negyedik autó utasai eszméletre térítettek a banktisztviselőt, az autót helyrehozták és folytatták az utat. Az aradi társaság reggel tért vissza Aradra. A harmadik autó ugyanazon a helyen, ahol vasárnap, újabb defektust kapott s ott kellett hagyni. A násznépnek egyébként semmi baja sem történt.

Az új kitelepítési rendele

Röviden megemlékeztünk már arról, hogy új kitelepítési rendelet készült, amely a háború alatt beköltözött idegenekre nemzetiségi különbség nélkül kötelezővé teszi a város elhagyását. A rendelet szövege szerint négy lakásintézmény fog működni, ugyancsak a lakásellenőrző hivatal, 2. a kiutasító hivatal, 3. az elszállításbizottság, 4. a kiutasító (evakuációs) bizottság. A rendelet értelmében az új hivatalok és bizottságok néhány napon belül Aradon is megalakulnak, amivel újra megkezdődnek a kiutasítások. Természetes, hogy ezeket az új hivatali szerveket minden irányban igazságosság szellemének kell vezetnie. A kiutasítások a mai városi szennyok között szigorú ítéltelemmel pedig ítéleteket, megnevezhető ítéleteket csak egy bírósági getlenséggel és pártatlansággal működő hivatal hozhat. Mindelőtt egyéni befolyástól és a visszaélések minden lehetőségétől mentesnek kell tehát lennie az új formáknak, mert csak így kerülhető el a súlyos igazságtalanságok, amelyek a rendelet szövege egyébként szerinti a következő:

1. §. Evakuálják és a határon túl küldik a következőket: a) azokat az 1914 augusztus hó 1-e után megtelepedett idegen nemzetiségű személyeket, akiknek az állam nem ismerte el az ezen területre való tartózkodás jogát; b) azokat az 1914 augusztus hó 1-e után fenti területre beköltözött idegen nemzetiségű állampolgárokat, akik 1918 december 1-ig nem szerezték meg a terület valamelyik községében az illetőséget; c) azokat az 1914 augusztus hó 1-e után fenti területre beköltözött idegen nemzetiségű állampolgárokat, akiknek az illetőségi joguk van ugyan valamelyik községben, azonban előzetesen szóval, vagy írásban nyilvánították, hogy nem akarnak román állampolgárok lenni; d) mindazon idegen állam alattvalói, akik nem szerezték tartózkodási engedélyt az országban. Az evakuáltak maguk választják a határnak azt a pontját, melyen át ki lesznek a határon tulra utasítva. 2. §. Evakuálják és illetőségi helyükre küldik a következőket: a) mindazon idegen nemzetiségű személyeket, kik 1914 augusztus 1-e után költöztek be a fenti területek valamelyik községébe és 1918 december hó 1-ig nem szerezték meg illetőségi jogukat ezen területek valamelyik községében; b) tekintet nélkül mindazon személyeket, kik 1918 december 1-e óta költöztek a fenti területre, amennyiben a közérdek vagy az állam érdeke ittléteket nem tesz ki kívánatosnak; c) mindazon személyeket, a kiknek nincs állandó foglalkozása.

A „kiutasítási iroda” gondoskodni fog arról, hogy a visszaelepültek községükbe visszafogadtassanak.

3. §. Közérdekre való tekintettel mindazon lakosok, kik az 1. §-ba nincsenek felvéve, ideiglenesen kötelezve lehetnek, hogy lakásuknak egy részét, melyre nincsen feltétlen szükségük, átengedjék.

A kiutasító bizottságban a rendelet értelmében a hivatalos küldötteken kívül az egyes nemzetekbeli polgárok delegátusai is szóhoz jutnak.

HIREK.

Ady Endre hagy atéka.

Bécsből jelentik: Egy budapesti kiadó vállalat magához akarja venni Ady Endre hátrahagyott összes munkáinak kiadás jogát és erre konkrét ajánlatot tett a poéta szerzői jogi örökösöknek, Ady Endre özvegyének. Az összeg, amelyet a kiadó cég kínál, kevesebb mint a koronák egymillió koronája. Érdekes, hogy hátrahagyott munkáinak kiadás jogát Ady Endre még életében eladta báró Hatvany Lajosnak évi 10.000 koronás járulékként, amelyből az özvegy 6000 koronát keltetett, hogy Eapjon évente Ady Endre csúcsai kastélyát a forradalom alatti teljesen feldúlták és a mai viszonyok között 6000 koronás évi járuléki abszolút számba nem vehető összeg. Míg a Bécsben tartózkodó Hatvany Lajos indoklását szerzett a budapesti cég ajánlatáról, az előbbi szerződésadta jogaitól azonban lemondott az özvegy javára.

— **Glattfelder Gyula** megyei aranybányász tükérával Menyházára utazott, ahol három napig tartózkodik.

— **Hónapnyesprő-sztrájk.** Az aradi kéményseprő segédek a mai napon sztrájkba léptek. Legutóbb azt követelték terjesztették a mesterek elé, hogy heti 200 koronás fizetést kaptak 400 koronára emeljék fel. Miután a kéményseprő mesterek nem voltak hajlandók megadni a kért béremelés, a segédek ma sztrájkba léptek. Az iparhatóság megkezdte a békéltetést, amely azonban még nem vezetett eredményre.

— **Házasság.** Klein Jolika Arad Becker Vilmos Barátos házasságot kötöttek. (Minden külön értesítés helyett.)

— **Sporteredmény.** A marosvásárhelyi MTE. fociból csapatát látta végül az AMTE. jó formában az első csapata. Az első félidőben az AMTE. hét goaljával szemben a marosvásárhelyiek egy goalt laktak az AMTE. hálójába juttatni. második félidőben az AMTE.auer és Stoffa által még két goalt el. Bíró: Lengyel Károly ATE. volt.

— **Elhunyt bankpénztáros.** Tegnap délután elhunyt Kayser Elek, az Arad-Osánádi Gazdasági Takarékpénztár főpénztárosa. Az elhunyt tizenkét év óta volt a bank szolgálatában és városszerte közönségnek és szeretetnek örvénstett. A 84 éves erős ember nyugást kapott és a pusztító betegség egy hét alatt véget ért vele. Halálát előkelő és kiterjedt rokonság vászolja. Temetése holnap lesz.

— **Zsirszalonna kiosztás.** Értesítjük mindazokat, akik a Közéleti hírek kiadójától az év januárjában kiadott zsirjeggyel rendelkeztek, hogy a zsirjegyek 5. számú zelvénye ellenében a Szabadság-éri hatóságai bódében e hó 3-án kedden) és 4-én (szerdán) délután (hajadagonként 1 kg. zsirszalonnát kaphatnak kg-ként K 45. Uj zsirjegyeket nem adunk ki. Közéleti hírek kiadójától.

— **A "Vidéki Sport" változatos tartalommal megjelent.**

A francia tőke terjeszkedése.

Magyar-francia gazdasági összeköttetés.

BÉCS. A „Nemzeti Újság” írja: A magyar-francia gazdasági érdekközvetítés ma újabb fordulóponthoz ért. Az eddigi elszigetelt tárgyalások és kísérletek mögül lassanként kezd kibontakozni az a magyar-francia gazdasági akció, amelyet gróf Teleky Pál miniszterelnök már a programbeszédében is érintett és amely a francia tőkének akár elhelyezést a külföldi segítségre annyira rászoruló Magyarországon. Ma délután 11 órakor gróf Teleky Pál miniszterelnökkel nagyfontosságú tárgyalások kezdődtek magyar és francia gazdasági szakértők között. A franciák gróf Saint Saveux vezetésével érkeztek Budapest-

re, kilenc kiváltsága a francia hivatalos Közgazdasági Világnak. Saint Saveux Fouchet francia főmegbízott kísért a miniszterelnöki palotába, ahol tisztelgő látogatást tett és ismertette jövedele cölját. A kilenc tagú bizottság a magyar közgazdasági élet tanulmányozására jött és ebből a célból még a jövő héten is Budapesten marad. Általa keres érintkezést a francia közgazdasági világ a magyar kormányval szorosabb gazdasági kapcsolatok felvételére. A tanácskozás miatt elmaradt az a miniszteri értekezlet, amelyet gróf Teleky Pál elnökölte alatt a földhírtokreform ügyében terveztek.

Csalás — cukorral.

Az ujaradi Népbank igazgatója Steiner János, Oprea Mihály igazgató társa társaságában cukorvásárlás céljából a napokban Bukarestbe utazott. A román fővárosban egy konzorciummal jöttek össze, amely készséggel ajánlkozott a cukor szállítására. A konzorciumnak Tampanaru erdélyi kapitány, Szestmikióssy Indrius és Grün Béla voltak a tagjai, a két utóbbi egy élelmezési hivatalnak a tisztviselője. A társaság rávette a két ujaradi embert, hogy fizessenek nekik 117 ezer koronát, amit ezek meg is tettek. Steiner igazgató várta a cukrot, azonban a szélhámos társaság nem szállította. Miután sem a cukrot nem kapták meg, sem a felvett pénzt nem fizették vissza, a bankigazgató fenyegetőzni kezdett, amire Indrius, a konzorcium egyik tagja egy száz ezer koronáról szóló hamis csekket adott át Steinernek. Miután a csalás így nyilvánvaló lett, a bankigazgató feljelentette a társaságot, amelyet a rendőrség letartóztatott.

Orosz ellenkormány Lengyelországban.

BUCURESTI: Rodittser, az orosz kadett párt vezére engedélyt kért a lengyel kormánytól, hogy Lengyelország területén lakó oroszokból önkéntes csapatokat szervezzen a szovjet csapatok ellen és egyúttal arra is, hogy ideiglenes orosz kormányt létesíthessen lengyel területen.

— **Apagyilkosság.** Az aradi megyei Erdőhegy községben tegnap délután Pálfi Lajos ottani gazdákodó vitatkozás hevében megfojtta apját, Pálffy Istvánt. A családorság a gyilkos fiút letartóztatta és jelentést tett az aradi ügyészségnek, ahonnan dr. Ursu vizsgálóbíró-helyettes két törvényszék-orvossal kiutazott a helyszínrre a hulla felboncolására.

Harc a szabadkőműves páholyért.

Az aradi Stefánia-szövetség nagyarányú csecsemőotthont akar létesíteni Aradon. A központi tejkonyhával felszerelendő otthonban anyátlan vagy mesterséges táplálásra szoruló csecsemők nyernek elhelyezést. A helyi állami titkárság támogatja az eszmét, kiállításba helyezte, hogy fizeti a felmelet ápolási díjakat és nagyobb államsegélyt folyósít. A berendezés 100 ezer koronába kerül, amit már biztosítottak. A csecsemőotthon létesítésének azonban nagy akadálya, hogy nincs megfelelő helyiség. A Stefánia vezetőségének sikerült meggyeznie az aradi szabadkőműves páholy vezetőségével, amely az egész épületet díjtalanul hajlandó átengedni a hű mámus célra. A Stefánia lakásutalványt kért a lakáshivataltól, de azt érthetetlenül nem adták ki. Azt a felvilágosítást kaptuk, hogy a város vezetősége a szabadkőműves páholyt más célra akarja igénybe venni és ezért nem adják ki a lakásutalványt a Stefániának.

A mai valutapiac.

Ma a következő árak mellett kelttek el az idegen valuták: lei 355—360, márka 415, dollár 140—145. Bukarestből érkezett legújabb hírek szerint ott a közeli pénzügyes híreire a korona ismét esett. Legújabb jegyzése 27—27,25. Budapest: Napoleon 640, dollár 165, márka 455, lei 435.

— **A PAPIRÁK TOVÁBB EMELKEDNEK.** Az „Erdélyi Grafika” nyomdai szaklap írja: Az utóbbi időkben külföldről érkezett nagyobb papirmennyiség dacára is napról-napra rohamosan emelkedik a papir ára. A békeidőben 25 filléres újságpapir ára 58—65 korona, fogalmi papir 78—82, famentes 110—120 korona vagon tétélekben.

— **Ardrágtás.** Az aradi rendőrbíró Szil Dávid ügynököt még a múlt hónapban szövetségi tagként két hónapi fogságra és 20.000 koronára pénzbírságra ítélte. A rendőrprefektus ma a büntetést egy hónapi fogságra és 20.000 koronára pénzbírságra szállította le.

— **Öngyilkosság.** Sándor Ilona családleány Ilona-utca 19. szám alatti lakásán tegnap öngyilkossági szándékból megmérgezte magát. Súlyos belső sérüléssel a mentők a kórházba szállították. Tettének oka ismeretlen.

— **Jakobi Gyula** vizsgázott fogász Berlinből hazatért, renddelését újból megkezdte Strada Buour 17. (Eötvös-utca.)

— **Aradvárosi német tanuló** elemi vegyes iskolában a beiratás aug. hó 2—6-ig lesz d. e. 8—12-ig a felsőkerek isk. épület I. em. iskolahelyiségében. Felvételnak értesítő könyvecskével 6—10 éves fiúk és lányok, akik a német nyelvet beszélik. Tandij nincs. Beiratási díj 1 kor.

Német tiszték képezik ki a bolsevista hadsereg legénységét.

BÉCS. A Times a német tiszteknek az orosz vörös hadseregben való szerepléséről a következőket írja: Február 18-án negyven polgári ruhába öltözött német tiszt utazott Helsingforsson keresztül Irországra. Az egyik tiszt közölte egy ottani barátjával, hogy Irországra utaznak, ahol a vörös hadsereg legénységi kiképzésében vesznek részt. A tiszteket Oroszországban természetesen igen szívélyesen fogadták. A szövetségesek — írja a lap — igen jól ismerik a németek szerepét az orosz hadseregben.

MOZI.

* **Megoképszínházak műsora.** Aug. 3-án az Apollóban: Titokzatos ház. — Az Uránában: Szerelemi regény.

* **Szerelemi regény az Uránában.** Szívezzszóló hangulatos filmet mutatott be hétfőn az Uránia színház. A csodaszép lírai kép, amelynek pazar kiállítását látványosságokszámba megy, két napig marad műsoron.

* **Titokzatos ház.** (Detektív dráma az Apollóban.) Régen láttunk olyan érdekfeszítő képet, mint amint az Apolló mutat be. A mozikközönség egyik legkedveltebb detektívje: Joe Debbs mutat be bravuros nyomozást.

A szerkesztésért felelősen:

SIPOS IVAN

felel.

Cenzorok: L. Albu.

